

תנ"ך

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – ספר בראשית – (40×2) – 80 נקודות
פרק שני – נושאי ההרחבה – (20×1) – 20 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך שלם בלי פירושים, בלי תוספות ובלי תרגום. מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

המשך מעבר לדף ◀

השאלות

פרק ראשון — ספר בראשית (80 נקודות)

ענה על שתי השאלות 1-2.

בכל שאלה ענה על סעיף א — חובה (25 נקודות) ועל אחד מן הסעיפים ב-ג (15 נקודות).

(לכל שאלה — 40 נקודות)

1. קרא בראשית, י"א, 9-1.

וַיְהִי כָּל-הָאָרֶץ שָׁפָה אַחַת וּדְבָרִים אַחָדִים: וַיְהִי בְּנִסְעֵם
מִקֵּדֶם וַיִּמְצְאוּ בְּקֶעֶה בְּאֶרֶץ שֹׁנַעַר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ
אֶל-רֵעֵהוּ הִבֵּה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרְפָה לְשִׂרְפָה וְתִהְיֶה לָהֶם
הַלְּבָנָה לְאֹבֶן וְהַחֲמֹר הִיָּה לָהֶם לְחֹמֶר: וַיֹּאמְרוּ הִבֵּה וְנִבְנְה-
לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה-לָנוּ שֵׁם פְּרֹ-נִפְוִן עַל-
פְּנֵי כָּל-הָאָרֶץ: וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאֹת אֶת-הָעִיר וְאֶת-הַמִּגְדָּל
אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם: וַיֹּאמֶר יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת
לְכָל־ם וְזֶה הַחֲלֹם לַעֲשׂוֹת וְעַתָּה לֹא-יִבְצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר
יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת: הִבֵּה נִרְדָּה וְנִבְלָה שֵׁם שְׂפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ
אִישׁ שְׂפַת רֵעֵהוּ: וַיִּפֶץ יְהוָה אֶת־ם מִשָּׁם עַל-פְּנֵי כָּל-הָאָרֶץ
וַיַּחְדְּלוּ לְבַנֵּת הָעִיר: עַל-כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי-שָׁם
בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל-הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הִפְיִצָם יְהוָה עַל-פְּנֵי
כָּל-הָאָרֶץ:

ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) על פי הכתוב, הסבר מהי התוכנית של בני האדם ומהי מטרתה. (10 נקודות)

א. (2) ציין שתי פעולות שה' עושה כדי למנוע את התוכנית של בני האדם, והסבר כיצד באמצעות כל אחת מן

הפעולות שציינת ה' מונע מהם לממש תוכניתם. (15 נקודות)

(שים לב: סעיפים ב-ג של השאלה בעמוד הבא.)

ענה על אחד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוק 4 בקטע שלפניך וגם שמואל ב, ז', 8-9.

בשני הקטעים האלה מוזכרת עשיית שם.

(1) בנוגע לכל אחד מן הקטעים, כתוב מיהו הדובר המזכיר עשיית שם, והסבר על פי ההקשר מהי המשמעות של

עשיית שם בכל אחד מן הקטעים. (8 נקודות)

(2) על פי המשמעות של עשיית שם בבראשית, י"א, בני האדם מוצגים בסיפור מגדל בבל באופן שלילי.

האם אתה מסכים עם קביעה זו? נמק את דבריך ובסס אותם על הכתוב. (7 נקודות)

ג. קרא פסוק 5 בקטע שלפניך.

(1) הנאמר בפסוק זה יוצר קושי תאולוגי (קושי בתחום האמונה).

הסבר את הקושי. (7 נקודות)

(2) קרא את פירוש רש"י שלפניך.

[בא] ללמד לדיינין שלא ירשיעו את הנדון עד שיראו ויבינו.

לפי פרשנות זו, הסבר מהו המסר החינוכי הבא לידי ביטוי בפסוק 5. (8 נקודות)

א וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי אַבְרָם לֵדָלֶךָ מֵאֲרֶץ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית
 ב אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ: וְאָעֲשֶׂךָ לְגוֹי גָדוֹל וְאֶבְרַכְךָ
 ג וְאֶגְדְּלָהּ שְׁמֶךָ וְהָיָה בְרַכָּה: וְאֶבְרַכְךָ מִבְּרַכְיָךְ וּמִקְלָלְךָ אֲאֹר
 ד וְנִבְרַכְוּ בְךָ כָּל מְשֻׁפְחוֹת הָאָרֶמָה: וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
 ה אֱלֹהֵי ה' וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חַמֶּשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים
 וְשָׁנָה בְּצֵאתוֹ מִחָרָן: וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט
 וּבְנֵיהֶם וַיָּצֵאוּ לְלֶכֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹד
 ז אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכֵם עַד אֵלּוֹן מוֹרָה וְהַכְּנַעֲנִי אִז
 ח הָיָאתָ וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' הַנְּרָאָה אֵלָיו: וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם
 ט הַהָרָה מִקְדֵּם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אֶהְלֵה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם
 וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַה' וַיִּקְרָא בְּשֵׁם ה': וַיִּסַּע אַבְרָם הַלּוֹךְ
 וְנֹסֵעַ הַנְּגַבָּה:

ענה על סעיף א (חובה).

א. (1) ציין מן הקטע שלפניך שתי פעולות של אברם שיכולות ללמד מדוע בחר ה' דווקא בו להיות אבי האומה.

הסבר כיצד כל פעולה מלמדת מדוע נבחר. (15 נקודות)

(2) קרא גם בראשית, י"ח, 20-25.

בפסוקים 23-25 מובאת התגובה של אברהם על החלטת ה'. על פי תגובה זו, הסבר את הבחירה באברהם

להיות אבי האומה. בסס את דבריך על הכתוב. (10 נקודות)

ענה על אַחַד מן הסעיפים ב-ג.

ב. קרא פסוקים 1-3 שלפניך וגם בראשית, כ"ב, 1-3.

(1) ציין נקודת דמיון אַחַת בין שני הקטעים. (5 נקודות)

(2) בין שני הקטעים יש שוני בנוגע לאפשרות שאברהם יהיה אבי האומה.

הסבר קביעה זו. בסס את דבריך על הכתוב בשני הקטעים. (10 נקודות)

ג. קרא פסוקים 6-8 שלפניך.

בפסוקים אלה ה' מבטיח לאברם שתי הבטחות הקשורות זו בזו, ושתיהן לעתיד הרחוק.

(1) מה הן שתי הבטחות אלה? בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)

(2) קרא גם בראשית, ט"ו, 16.

על פי פסוק זה, הסבר מדוע יתקיימו ההבטחות רק בעתיד הרחוק. (9 נקודות)

פרק שני — נושאי ההרחבה (20 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 3-4.

חוק

3. קרא ויקרא, כ"ה, 39-46.

לט וְכִי־יִמּוֹךְ אַחֲיֶיךָ עִמָּךְ וְנִמְכַרְתְּ לָךְ לֹא־
 מ תַּעֲבֹד בּוֹ עֲבַדְתָּ עֶבֶד: כְּשֶׁכִּיר כְּתוּשָׁב יִהְיֶה עִמָּךְ עַד־שְׁנַת
 מא הַיָּבֵל יַעֲבֹד עִמָּךְ: וַיֵּצֵא מֵעִמָּךְ הוּא וּבְנָיו עִמּוֹ וְשָׁב אֶל־
 מב מִשְׁפַּחְתּוֹ וְאֶל־אֲחֻזַּת אֲבֹתָיו יָשׁוּב: כִּי־עֲבָדִי הֵם אֲשֶׁר־
 מג הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֹא יִמְכְּרוּ מִמִּכְרֹת עֶבֶד: לֹא־
 מד תִּרְדֶּה בּוֹ בְּפֶרֶךְ וּיְרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ: וְעַבְדְּךָ וְאִמְתְּךָ אֲשֶׁר יִהְיוּ־
 לְךָ מֵאֵת הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ עֶבֶד וְאִמָּה:
 מה וְגַם מִבְּנֵי הַתּוֹשָׁבִים הַגֵּרִים עִמָּכֶם מֵהֶם תִּקְנוּ וּמִמִּשְׁפַּחְתָּם
 אֲשֶׁר עִמָּכֶם אֲשֶׁר הוֹלִידוּ בְּאֶרְצְכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְאֲחֻזָּה:
 מו וְהִתְנַחַלְתֶּם אֹתָם לְבָנֵיכֶם אַחֲרֵיכֶם לְרֵשֶׁת אֲחֻזָּה לְעַלְמֵ בָּהֶם
 תַּעֲבֹדוּ וּבְאֲחֵיכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִישׁ בְּאֲחֻיו לֹא־תִרְדֶּה בּוֹ
 בְּפֶרֶךְ:

יש הטוענים כי התורה מתנגדת לעבדות, אך אינה דורשת לבטל אותה לחלוטין.

א. הבא מן הקטע שלפניך שתי ראיות שיכולות לחזק את הטענה שהתורה מתנגדת לעבדות, והסבר אותן. (14 נקודות)

ב. הבא מן הקטע שלפניך ראייה אחת שיכולה לחזק את הטענה שהתורה אינה דורשת לבטל את העבדות לחלוטין, והסבר אותה. (6 נקודות)

תוכמה

4. קרא איוב, מ', 1-5.

וַיַּעַן הָאֱלֹהִים אֶת-אִיּוֹב וַיֹּאמֶר: הֲרַב
עַם-שְׂדֵי יִסּוּר מוֹכֵיחַ אֱלֹהִים יַעֲנֶנָּה: וַיַּעַן אִיּוֹב אֶת-
הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר: הֵן קָלְתִּי מִה אֲשַׁיְבֵךְ יָדֵי שְׂמָתִי לְמוֹפְי: אַחַת
דַּבַּרְתִּי וְלֹא אַעֲנֶה וּשְׁתִּים וְלֹא אוֹסִיף:

א. בפסוקים 1-2 בקטע שלפניך ה' מסיים לענות על הטענות של איוב ובא אליו בדרישה.

מה דורש ה' מאיוב בפסוק 2? (8 נקודות)

ב. את תגובתו של איוב בפסוקים 4-5 אפשר להבין בשתי דרכים מנוגדות: הבעת כניעה בפני האל או התרסה כנגדו.

בחר באחת מן הדרכים והסבר איזה פסוק מחזק את הדרך שבחרת. (12 נקודות)

בהצלחה!